

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ 2569

หน่วยตรวจสอบภายใน

เทศบาลตำบลสร้างก่อ
อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี

คำนำ

เทศบาลตำบลสร้างก่อ ตระหนักถึงความสำคัญและมีความมุ่งมั่นในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน จึงมีการประกาศเจตนารมณ์ เรื่อง นโยบายไม่รับของขวัญของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) โดยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่รัฐทุกคนจะยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ เป็นคนดีมีคุณธรรมตรงตามตรงตนด้วยความมีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ยึดมั่นคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลสร้างก่อปราศจากการรับสินบน สอดคล้องกับเจตนารมณ์ จึงกำหนดแนวทางการป้องกันการรับสินบนเป็นแนวทางในการปฏิบัติของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลสร้างก่อทุกระดับ

งานตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลสร้างก่อ
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. หลักการและเหตุผล

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ รับทราบมติคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (คตช.) ในการประชุม คตช. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ที่เสนอให้รัฐบาลประกาศ "ปี ๒๕๖๐ เป็นปีแห่งการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของทางราชการ ต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ"

ดังนั้น เพื่อให้เป็นการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปสู่ ผลสัมฤทธิ์และเป็นเครื่องมือในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) เทศบาลตำบลสร้างก่อ จึงมีการจัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบนภายในหน่วยงาน

๒. ความหมายและคำจำกัดความ

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานของรัฐ ความเสี่ยงสามารถวัดได้ในรูปของผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น

การทุจริต (Fraud) หมายถึง การกระทำที่กฎหมายระบุว่า เป็นการฉ้อฉล หลอกลวง ปกปิด หรือละเมิดอำนาจหน้าที่ตามความรับผิดชอบ และเป็น การกระทำที่เกิดขึ้นโดยปราศจากการข่มขู่ บังคับ หรือมีเหตุบีบคั้นจากผู้อื่น การทุจริต คือ การกระทำของบุคคลหรือองค์กร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน เงินทอง หรือเป็นการกระทำเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตัวหรือผลประโยชน์ทางธุรกิจอื่น

โอกาส (Opportunity) หมายถึง โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มีสิ่งล่อตาล่อใจ เปิดโอกาสที่จะฉกฉวยผลประโยชน์เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงาน หรือช่องว่างของกฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้

ความกดดัน (Pressure) หมายถึง ความกดดันและแรงกดดันเมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ หรือสภาวะที่ผลักดันบังคับให้บุคคลต้องกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีผลต่อทัศนคติความคิด ค่านิยม และพฤติกรรม

แรงจูงใจ (Motive) หมายถึง ภาวะที่ผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมอย่างมีจุดหมาย เช่น ความต้องการ ความปรารถนา และความอยาก

ความโลภ (Greed) หมายถึง ความอยากได้ไม่รู้จักพอ

ความต้องการ (Need) หมายถึง ความอยากได้หรือประสงค์จะได้ เมื่อเกิดความรู้สึกดังกล่าวจะทำให้ร่างกายขาดความสมดุลเนื่องมาจากมีสิ่งเร้ามากกระตุ้น มีแรงขับเคลื่อนภายในเกิดขึ้น ทำให้ร่างกายไม่อาจอยู่นิ่งต้องพยายามดิ้นรน เพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ๆ

ความคาดหวัง (Expectation) หมายถึง ความเชื่อว่าบางสิ่งบางอย่างจะเกิดขึ้นหรือมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น

ประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยงและการวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง
ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) หมายถึง คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

๓. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๓.๑ เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต

๓.๒ เพื่อปรับปรุงกลไกการทำงาน ยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่

๓.๓ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เทศบาลตำบลสร้างก่อบริการบริหารราชการด้วยความโปร่งใสเป็นธรรมตรวจสอบได้

๓.๔ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๔. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน แบ่งออกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้

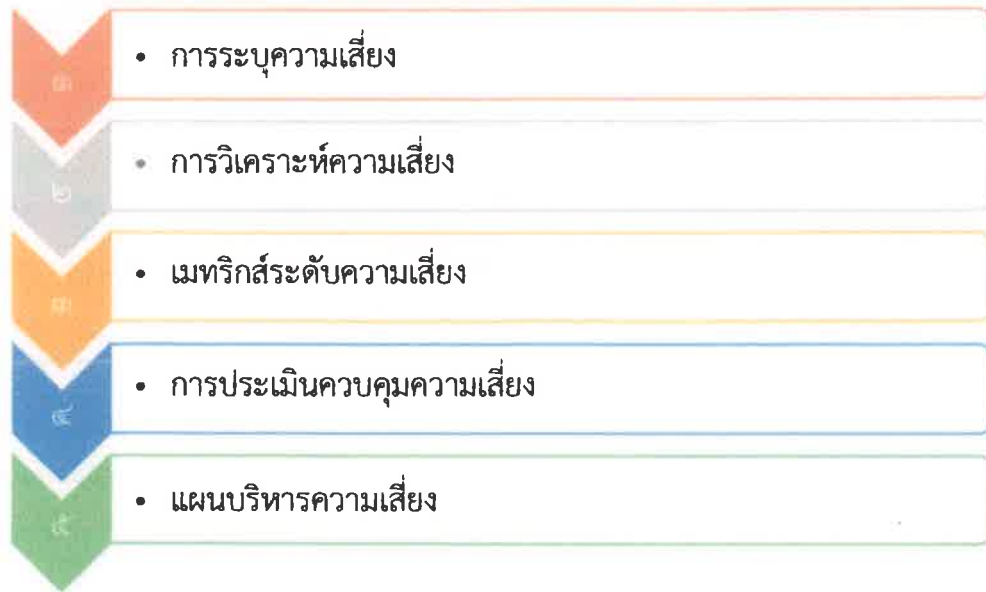
๔.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๖๕๕๘

๔.๒ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๔.๓ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

๔.๔ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล

๕. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๕.๑ การระบุความเสี่ยง เป็นขั้นตอนการระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนจนก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สร้างผลกระทบหรือความเสียหาย หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงาน ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติการ การรายงาน การปฏิบัติตามกฎหมาย และในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยขั้นตอนนี้มีความสำคัญ คือ ต้องทำการระบุความเสี่ยงด้วยการค้นหารูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงให้ละเอียดมากที่สุด และต้องไม่นำปัญหาของหน่วยงานในปัจจุบันมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต แบ่งประเภทความเสี่ยง ดังนี้

- **Known Factor** คือ ความเสี่ยงทั้งปัญหาและพฤติกรรมที่ รับรู้ว่าเคยเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติว่าเคยเกิดขึ้นแล้ว
- **Unknown Factor** คือ ความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์หรือประมาณการล่วงหน้าว่า อาจจะมีปัญหาหรือพฤติกรรมที่ส่งผลเกิดความเสี่ยงการทุจริต

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
		Known Factor	Unknown Factor
การขออนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘			
๑	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินงานตามลำดับคำขอ		✓
๒	ขั้นตอนการพิจารณาก่อนออกใบอนุญาตอาจใช้ระยะเวลามากกว่าที่กำหนดมีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ เรียก รับสินบน		✓
๓	ขั้นตอนการใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน เช่น กรณี		✓

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
		Known Factor	Unknown Factor
	เจ้าหน้าที่รู้จักกับผู้ขอรับบริการ เอกสารที่ระบุไว้ในคำขอไม่ครบถ้วน แต่มีการรับเรื่องและการดำเนินการให้ก่อน		
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
๑	เจ้าหน้าที่เลือกให้บริการแก่ผู้ให้สินบนก่อนผู้ขอรับบริการข้าราชการ/ค่าธรรมเนียมต่างๆรายอื่น		✓
๒	เจ้าหน้าที่รับสินบนหรือประโยชน์อื่น เพื่อนำทรัพย์สินของทางราชการไปให้บุคคลภายนอกใช้ประโยชน์ เช่น รับสินบนเพื่อนำรถของทางราชการไปรับ-ส่งบุคคลภายนอก		✓
๓	การออกใบเสร็จรับเงิน มีการเขียนต้นฉบับกับสำเนาไม่ตรงกัน ทั้งชื่อผู้รับ/วันที่/จำนวนเงิน		✓
การจัดซื้อจัดจ้าง			
๑	การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะหรือสื่อสเปคเพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย เช่น ระบุยี่ห้อ ระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคา เป็นต้น		✓
๒	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง		✓
๓	คณะกรรมการตรวจรับงานก่อสร้าง ไม่ออกไปดูสถานที่ แต่มีการเจรจากับผู้รับจ้างโดยใช้ข้อมูลตามผู้รับจ้างแจ้ง		✓
การบริหารงานบุคคล			
๑	การซื้อขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย		✓
๒	การเรียกเก็บเงิน ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับการรับฝากลูกหลานเข้าทำงาน		✓

๕.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์เหตุการณ์ความเสี่ยงเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละเหตุการณ์ออกตามรายสี โดยวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และประเมินระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) เพื่อประโยชน์ในการตอบสนองความเสี่ยง

• ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) พิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดในอนาคต โดยกำหนดไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

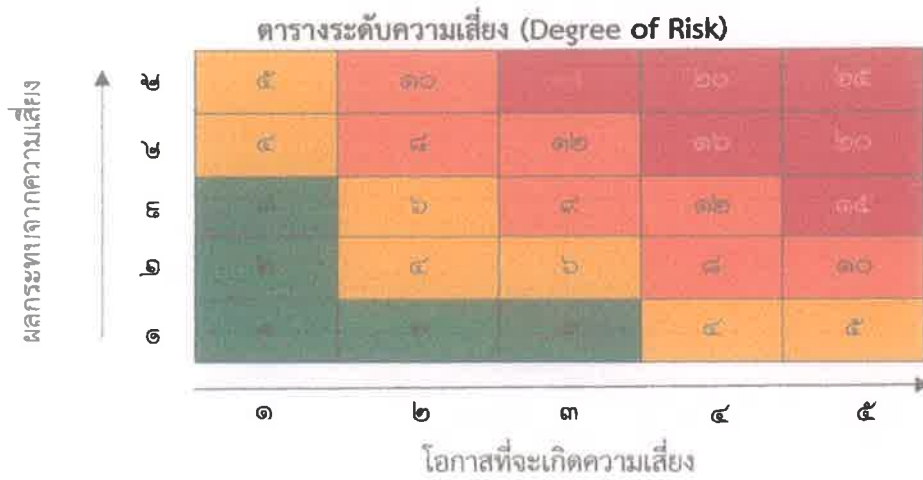
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	ต่ำ	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	ต่ำมาก	โอกาสเกิดการทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

• ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) พิจารณาระดับความรุนแรงหรือผลกระทบในแต่ละด้าน โดยกำหนดไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน/สถานการณ์เงิน/เจ้าหน้าที่ ในระดับสูงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน/สถานการณ์เงิน/เจ้าหน้าที่ ในระดับสูง
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน/สถานการณ์เงิน/เจ้าหน้าที่ ในระดับปานกลาง
๒	ต่ำ	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน/สถานการณ์เงิน/เจ้าหน้าที่ ในระดับต่ำ
๑	ต่ำมาก	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน/สถานการณ์เงิน/เจ้าหน้าที่ ในระดับต่ำมาก

• การประเมินระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงสถานของความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดผลกระทบหรือความรุนแรงหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง X ผลกระทบต่อความเสี่ยงที่จะเกิด			
คะแนนระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย	เขตสี (Zone)
๑๕ - ๒๕	สูงมาก (Extreme)	ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่องจนกว่าความเสี่ยงนั้นจะลดลงหรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้	สีแดง
๙ - ๑๔	สูง (High Risk)	ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องเพิ่มกิจกรรมหรือควบคุมภายในและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	สีส้ม
๔ - ๘	ปานกลาง (Moderate Risk)	ยอมรับความเสี่ยง สามารถใช้ความรอบคอบและความระมัดระวังในระหว่างการปฏิบัติงาน อาจปรับปรุงกิจกรรมการควบคุมภายใน	สีเหลือง
๑ - ๓	ต่ำ (Low Risk)	ยอมรับความเสี่ยง อาจติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ	สีเขียว

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับคะแนน	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การขออนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘						
๑	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินงานตามลำดับคำขอ	$(๒ \times ๓) = ๖$				
๒	ขั้นตอนการพิจารณาก่อนออกใบอนุญาตอาจใช้ระยะเวลามากกว่าที่กำหนดมีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ เรียกรับสินบน	$(๒ \times ๓) = ๖$				
๓	ขั้นตอนการใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน เช่น กรณีเจ้าหน้าที่รู้จักกับผู้ขอรับบริการ เอกสารที่ระบุไว้ในคำขอไม่ครบถ้วน แต่มีการรับเรื่องและการดำเนินการให้ก่อน	$(๒ \times ๒) = ๔$				
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ						
๑	เจ้าหน้าที่เลือกให้บริการแก่ผู้ให้สินบนก่อนผู้ขอรับบริการชำระภาษี/ค่าธรรมเนียมต่างๆรายอื่น	$(๒ \times ๓) = ๖$				
๒	เจ้าหน้าที่ รับสินบนหรือประโยชน์อื่น เพื่อนำทรัพย์สินของทางราชการไปให้บุคคลภายนอกใช้ประโยชน์ เช่น รับสินบนเพื่อนำรถของทางราชการไปรับ-ส่งบุคคลภายนอก	$(๒ \times ๓) = ๖$				
๓	การออกใบเสร็จรับเงิน มีการเขียนต้นฉบับกับสำเนาไม่ตรงกัน ทั้งชื่อผู้รับ/วันที่/จำนวนเงิน	$(๒ \times ๓) = ๖$				

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับคะแนน	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การจัดซื้อจัดจ้าง						
๑	การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะหรือลือคสเปคเพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย เช่น ระบุยี่ห้อ ระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคา เป็นต้น	(๒X๓) = ๖				
๒	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	(๒X๓) = ๖				
๓	คณะกรรมการตรวจรับงานก่อสร้าง ไม่ออกไปดูสถานที่ แต่มีการเจรจากับผู้รับจ้างโดยใช้ข้อมูลตามผู้รับจ้างแจ้ง	(๒X๓) = ๖				
การบริหารงานบุคคล						
๑	การซื้อขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย	(๑X๒) = ๒				
๒	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับการรับฝากลูกหลานเข้าทำงาน	(๑X๒) = ๒				

๕.๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง เป็นการประเมินเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาที่เป็นสีส้ม และสีแดง มาหาการหาค่าความเสี่ยงรวม โดยนำระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีเกณฑ์ ดังนี้

- ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

คำอธิบายของการเฝ้าระวัง	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง		
	SHOULD	MUST	
	๑	๒	๓
เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ค่าของ MUST จะอยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒		✓	✓
เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD จะอยู่ในระดับ ๑	✓		

- ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

คำอธิบายของผลกระทบ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ		
	๑	๒	๓
กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย		✓	✓
กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		✓	✓
กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย Customer/User	✓	✓	
กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นมีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Integral Process	✓	✓	
กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth	✓	✓	

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง (A)			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (B)			ระดับความเสี่ยงรวม (A x B)
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
การขออนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘								
๑	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินงานตามลำดับคำขอ		✓				✓	(๒x๓) = ๖
๒	ขั้นตอนการพิจารณาก่อนออกใบอนุญาตอาจใช้ระยะเวลามากกว่าที่กำหนดมีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ เรียกรับสินบน		✓				✓	(๒x๓) = ๖
๓	ขั้นตอนการใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน เช่น กรณีเจ้าหน้าที่รู้จักกับผู้ขอรับบริการ เอกสารที่ระบุไว้ในคำขอไม่ครบถ้วน แต่มีการรับเรื่องและการดำเนินการให้ก่อน		✓				✓	(๒x๒) = ๔

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ระดับความเสี่ยงรวม (A x B)
		(A)			(B)			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ								
๑	เจ้าหน้าที่เลือกให้บริการแก่ผู้ให้สินบนก่อนผู้ขอรับบริการชำระภาษี/ค่าธรรมเนียมต่างๆรายอื่น		✓				✓	(๒X๓) = ๖
๒	เจ้าหน้าที่รับสินบนหรือประโยชน์อื่น เพื่อนำทรัพย์สินของทางราชการไปให้บุคคลภายนอกใช้ประโยชน์ เช่น รับสินบนเพื่อนำรถของทางราชการไปรับ-ส่งบุคคลภายนอก		✓				✓	(๒X๓) = ๖
๓	การออกไปเสีรับเงิน มีการเขียนต้นฉบับกับสำเนาไม่ตรงกัน ทั้งชื่อผู้รับ/วันที่/จำนวนเงิน		✓				✓	(๒X๓) = ๖
การจัดซื้อจัดจ้าง								
๑	การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะหรือลือคสเปคเพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย เช่น ระบุยี่ห้อ ระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคา เป็นต้น		✓				✓	(๒X๓) = ๖
๒	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง		✓				✓	(๒X๓) = ๖
๓	คณะกรรมการตรวจรับงานก่อสร้าง ไม่ออกไปดูสถานที่ แต่มีการเจรจากับผู้รับจ้างโดยใช้ข้อมูลตามผู้รับจ้างแจ้ง		✓				✓	(๒X๓) = ๖
การบริหารงานบุคคล								
๑	การซื้อขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย	✓					✓	(๑X๓) = ๓
๒	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับการรับฝากลูกหลานเข้าทำงาน	✓					✓	(๓X๒) = ๖

๕.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง เป็นการประเมินค่าความเสี่ยงรวมมาทำการประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริตว่าอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงของหน่วยงานที่มีอยู่ปัจจุบัน โดยระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมี ๓ ระดับ คือ ดี พอใช้ หรืออ่อน ซึ่งจะต้องอยู่ในระหว่างคะแนน ๓ - ๙ เท่านั้น ค่าคะแนนจากการประเมินจะเป็นดังนี้

• ค่าคะแนน

ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน	ค่าคะแนน ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน
ดี	๓ หรือ ๔
พอใช้	๕ หรือ ๖
อ่อน	๗ หรือ ๘ หรือ ๙

• การประเมินค่าคะแนนเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมการเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๓)
พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
อ่อน	ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

• ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน (คุณภาพการจัดการ)

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี ยอย่างมีนัยสำคัญ แต่ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี ยการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การขออนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘					
๑	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาตไม่ดำเนินงานตามลำดับคำขอ	พอใช้			✓
๒	ขั้นตอนการพิจารณาก่อนออกใบอนุญาตอาจใช้ระยะเวลา มากกว่าที่กำหนดมีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบเรียกรับสินบน	พอใช้			✓
๓	ขั้นตอนการใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน เช่น กรณีเจ้าหน้าที่รู้จักกับผู้ขอรับบริการ เอกสารที่ระบุไว้ในคำขอไม่ครบถ้วน แต่มีการรับเรื่องและการดำเนินการให้ก่อน	พอใช้	✓		
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ					
๑	เจ้าหน้าที่เลือกให้บริการแก่ผู้ให้สินบนก่อนผู้ขอรับบริการชำระภาษี/ค่าธรรมเนียมต่างๆรายอื่น	พอใช้			✓
๒	เจ้าหน้าที่รับสินบนหรือประโยชน์อื่น เพื่อนำทรัพย์สินของทางราชการไปให้บุคคลภายนอกใช้ประโยชน์ เช่น รับสินบนเพื่อนำรถของทางราชการไปรับ-ส่งบุคคลภายนอก	พอใช้			✓
๓	การออกใบเสร็จรับเงิน มีการเขียนต้นฉบับกับสำเนาไม่ตรงกัน ทั้งชื่อผู้รับ/วันที่/จำนวนเงิน	พอใช้			✓

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การจัดซื้อจัดจ้าง					
๑	การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะหรือ สื่อคนสเปคเพื่อเอื้อ ต่อผู้ขายบางราย เช่น ระบุยี่ห้อ ระบุคุณสมบัติผู้เสนอ ราคา เป็นต้น	พอใช้			✓
๒	การตรวจการจ้างไม่ตรงตาม รูปแบบราชการโดยมีการรับเงิน หรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	พอใช้			✓
๓	คณะกรรมการตรวจรับงานก่อสร้าง ไม่ออกไปดูสถานที่ แต่มีการเจรจากับ กับผู้รับจ้างโดยใช้ข้อมูลตามผู้ รับจ้างแจ้ง	พอใช้			✓
การบริหารงานบุคคล					
๑	การซื้อขายตำแหน่ง การประเมิน ความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย	พอใช้	✓		
๒	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อ แลกกับการรับฝากลูกหลานเข้า ทำงาน	พอใช้	✓		

๕.๕ แผนบริหารความเสี่ยง เป็นการนำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและมาตรการที่ยังสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมาพิจารณาจัดทำมาตรการในครั้งนี้ โดยมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมจากพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้ มาตราการ หมายถึง วิธีการที่จะทำให้ได้รับผลสำเร็จ (วิธีป้องกัน) หรือแนวทางที่ตั้งขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา จัดทำเป็นแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนบังคับใช้ต่อไป

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
เทศบาลตำบลสร้างก่อ อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี

กระบวนการ/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมิน		ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง		
๑. การขออนุมัติ อนุญาต ตามพ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑) การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการ อนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับค่าขอ ๒) ขั้นตอนการพิจารณาก่อนออกใบอนุญาต อาจใช้ระยะเวลามากกว่าที่กำหนด มีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยชอบเรียกรับสินบน ๓) ขั้นตอนการใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น กรณีเจ้าหน้าที่รู้จักกับผู้ขอรับบริการ เอกสารที่ระบุไว้ในคำขอไม่ครบถ้วน แต่มีการรับเรื่องและดำเนินการให้ก่อน	๓	๓	ปานกลาง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ๑) กำหนดวิธีการ หรือแนวทางการปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต ๒) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบโดยไม่ขัดต่อข้อปฏิบัติ กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๓) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่หน่วยงานถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด ๔) จัดทำคู่มือและขั้นตอนกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ให้มีความชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน พร้อมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ ๕) จัดให้มีการติดตามความคิดเห็นหรือช่องทางร้องเรียน ร้องทุกข์ กรณีไม่ได้รับความสะดวกในการให้บริการ

กระบวนการ/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมิน		ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง		
<p>๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ</p>	<p>ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>๑) เจ้าหน้าที่เลือกให้บริการแก่ผู้ให้สินบนก่อนผู้ขอรับบริการข้าราชการ/ค่าธรรมเนียมนิตยต่าง ๆ รายอื่น</p> <p>๒) เจ้าหน้าที่รับสินบนหรือประโยชน์อื่น เพื่อนำทรัพย์สินของทางราชการไปให้บุคคลภายนอกใช้ประโยชน์ เช่น รับสินบนเพื่อนำรถของทางราชการไปรับ - ส่งบุคคลภายนอก</p> <p>๓) การออกไปเสีรับเงิน มีการเขียนต้นฉบับกับสำเนาไม่ตรงกัน ทั้งชื่อผู้รับ/วันที่/จำนวนเงิน</p>	๒	๓	ปานกลาง	<p>มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>๑) กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต</p> <p>๒) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบโดยไม่ขัดต่อข้อปฏิบัติ กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่หน่วยงานถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด</p> <p>๔) กำหนดบทลงโทษอย่างเคร่งครัด หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีการรับผลประโยชน์จากผู้มาติดต่อราชการ เพื่อแลกกับการอำนวยความสะดวกเป็นพิเศษ</p> <p>๕) การตรวจสอบใบเสีรับเงินต้องตรงกันกับต้นฉบับ ไม่ควรมีการแก้ไขในรายละเอียดที่สำคัญ และต้องเรียงลำดับเลขที่ใบเสีรับเงิน กรณีมีการยกเลิกต้องให้ผู้มีอำนาจอนุมัติและนำต้นฉบับมาแนบกับสำเนาเพื่อประทับตรา ยกเลิก และควรถูกทำทะเบียนคุม</p>

กระบวนการ/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมิน		ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง		
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	<p>๑) การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะหรือถือคสเปคเพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย เช่น ระบุยี่ห้อ ระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคา เป็นต้น</p> <p>๒) การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง</p> <p>๓) คณะกรรมการตรวจรับงานก่อสร้างไม่ออกไปดูสถานที่ แต่มีการเจรจากับผู้รับจ้างโดยใช้ข้อมูลตามที่ได้รับแจ้งแจ้ง</p>	๒	๓	ปานกลาง	<p>มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>๑) กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางทางปฏิบัติการปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต</p> <p>๒) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบโดยไม่ขัดต่อข้อปฏิบัติ กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่หน่วยงานถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัดจัดทำรายงานประกอบการทำงานปฏิบัติงานทุก ครั้งโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ เบ็ดเสร็จข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ เช่น คู่มือการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้าง แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ประกาศเชิญชวนประชาชนผู้ชนะราคา ประกาศผล การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น เพื่อให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนรับทราบ และร่วมกันตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงาน</p>

กระบวนการ/โครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต		ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
		โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง		
๔. การบริหารงานบุคคล	<p>๑) การซื้อขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนิงานทางวินัย</p> <p>๒) การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับการรับฝากลูกหลานเข้าทำงาน</p>	๒	๓	ปานกลาง	<p>๑) กำหนดนโยบาย วิธีการ หรือแนวทางการปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต</p> <p>๒) ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบโดยไม่ขัดต่อข้อปฏิบัติ กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่หน่วยงานถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด</p> <p>๔) กำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจน และเป็นธรรม</p> <p>๕) มาตรการ แสดงเจตนากรณีในการนำหลักกรรมมาใช้ ในการบริหารงานของผู้บริหาร</p>

(ลงชื่อ) ว่าที่ ร.ต.หญิง

(จรรยา จันทรงสี)

ผู้จัดทำ

หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ รักษารักษาแทน
นักวิชาการตรวจสอบภายใน

